

MINISTERSTVO DOPRAVY, VÝSTAVBY
A REGIONÁLNEHO ROZVOJA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

LETECKÝ A NÁMORNÝ VYŠETROVACÍ ÚTVAR
Námestie slobody 6, P.O.BOX 100
810 05 Bratislava 15

Z Á V E R E Č N Á S P R Á V A

o odbornom vyšetrowaní leteckej nehody

vetroňa typu **ASW 24**

poznávacej značky **OH-794**

Ev.č.: **SKA2015001**

Odborné vyšetrovanie leteckej mimoriadnej udalosti bolo vykonané podľa § 18 zákona č. 143/1998 o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 o vyšetrovaní a prevencii nehôd a incidentov v civilnom letectve, ktorými sa riadi vyšetrovanie leteckých nehôd a incidentov v civilnom letectve.

Záverečná správa je vydaná v súlade s predpisom L 13, ktorý je aplikáciou ustanovení ANNEX 13, Vyšetrovanie leteckých nehôd a incidentov k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve.

Výhradným cieľom odborného vyšetrovania je zistenie príčin vzniku udalosti a prevencia vzniku takýchto udalostí, nie však poukazovanie akejkoľvek viny alebo zodpovednosti osôb.

Táto záverečná správa, jej jednotlivé časti alebo iné dokumenty, vzťahujúce sa k odbornému vyšetrovaniu predmetnej udalosti majú len informatívny charakter a nemôžu byť použité inak, len ako odporúčenie pre realizáciu opatrení, ktoré by zabránili vzniku ďalších leteckých mimoriadnych udalostí s obdobnými príčinami.

A. ÚVOD

Prevádzkovateľ / Vlastník:	Tampereen Ilmailuyhdistys ry, Fínska republika
Typ prevádzky:	všeobecné letectvo / športové a rekreačné lietanie
Typ vetraňa:	ASW 24
Poznávacia značka:	OH-794

Miesto vzletu:	letisko Nitra/LZNI
Fáza letu:	na trati
Miesto nehody:	3 km severovýchodne od obce Horná Ves, okres Prievidza N48°37'15", E018°31'42"
Dátum a čas nehody:	10.04.2015, 14 h 29 min

Poznámka: Všetky časové údaje v tejto správe sú uvádzané v UTC čase.

B. INFORMATÍVNY PREHĽAD

Dňa 10.04.2015, počas letového dňa na medzinárodnej súťaži v plachtení Pribina Cup 2015 v Nitre (ďalej len „Pribina Cup 2015“), sa pilot vetroňa typu ASW 24, poznávacej značky OH - 794 (ďalej len „vetroň“), snažil nájsť stúpavý prúd 3 km severovýchodne od obce Horná Ves nízko nad zalesneným terénom, pričom pri lete v malej výške zachytil pravou stranou krídla o koruny stromov a vetroň následne dopadol medzi stromy.

Na vyšetrenie príčin vzniku predmetnej nehody bola ustanovená komisia:

- Ing. Juraj Gyenes – predseda odbornej vyšetrovacej komisie
- Ing. Dominik Jančík – člen odbornej vyšetrovacej komisie

Správu vydáva:

Letecký a námorný vyšetrovací útvar
Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

C. HLAVNÁ ČASŤ SPRÁVY

1. FAKTICKÉ INFORMÁCIE
2. ANALÝZY
3. ZÁVERY
4. ODPORÚČANIA NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI

1. FAKTICKÉ INFORMÁCIE

1.1 Priebeh letu

Dňa 10.04.2015 na dennom brífingu Pribina Cup 2015 prevzal pilot vetroňa od organizátora súťaže letový plán súťažného letu po trase Zobor - Zniev – Lapáš – Morovno – Nitra.

Na treťom úseku trasy Lapáš – Morovno, v blízkosti obce Horná Ves, sa pilot v čase 14:13 dostal do výšky 300 m nad terénom a snažil sa nájsť stúpavý prúd. Stúpanie nebolo dostatočné, tak sa v čase 14:18 presunul približne 3 km severovýchodne a pokus o nadviazanie na stúpavý prúd opakoval.

V tomto mieste sa pohyboval nad výškovo nerovnomerným zalesneným terénom, čím sa jeho výška letu nad terénom ďalej znižovala a v čase 14:29 vetroň zachytil o koruny stromov a došlo k jeho pádu.

Vetroň dopadol medzi kmene listnatých stromov. Z nepoškodenej kabíny vetroňa pilot vystúpil sám a telefonicky oznámil organizátorovi súťaže súradnice miesta nehody.

Letecká nehoda bola oznámená organizátorom súťaže Leteckému a námornému vyšetrovaciemu útvaru Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR.

Denná doba: deň
Pravidlá letu: VFR

1.2 Zranenia osôb

Zranenie	Posádka	Cestujúci	Ostatné osoby
Smrteľné	-	-	-
Vážne	-	-	-
Ľahké zranenia	1	-	-
Bez zranení	-	-	-

1.3 Poškodenie vetroňa

Vetroň bol pri leteckej nehode zničený:

- zlomené pravé krídlo
- vážne poškodené ľavé krídlo
- zlomené výškové kormidlo
- poškodená spodná časť trupu

1.4 **Ostatné škody**

Leteckému a námornému vyšetrovaciemu útvaru neboli oznámené okolnosti s prípadným uplatnením iných náhrad škôd voči tretej osobe.

1.5 **Informácie o leteckom personáli**

Pilot:

občan Fínskej republiky, vek 61 rokov,
držiteľ preukazu spôsobilosti GPL, č. 37562, vydaný CAA Finland, s vyznačenou platnosťou do 19.06.2018.

Kvalifikácie:

FI(GP) s vyznačenou platnosťou do 19.06.2018

Letové skúsenosti:

Celkom nalietal: 2032 h 41 min

Osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 2. triedy s vyznačenou platnosťou do 27.06.2015.

1.6 Informácie o vetroni

Typ: ASW 24
Poznávacia značka: OH-794
Výrobné číslo: 24058
Rok výroby: 1989
Výrobca: Alexander Schleicher Gmbh & Co

Od výroby odlietal celkom: 3934 h 26 min a 2 189 letov

Osvedčenie letovej spôsobilosti č. P794, vydané CAA Finland dňa 02.07.2008.

Overenie letovej spôsobilosti bolo vykonané dňa 19.07.2015, s platnosťou do 19.07.2016.

1.7 Meteorologická situácia

Jasno, oblačnosť 1-2/8, dohľadnosť nad 10 km.

1.8 Navigačné zariadenia

Neuvádza sa.

1.9 Spojenie

Neuvádza sa.

1.10 Informácie o letisku

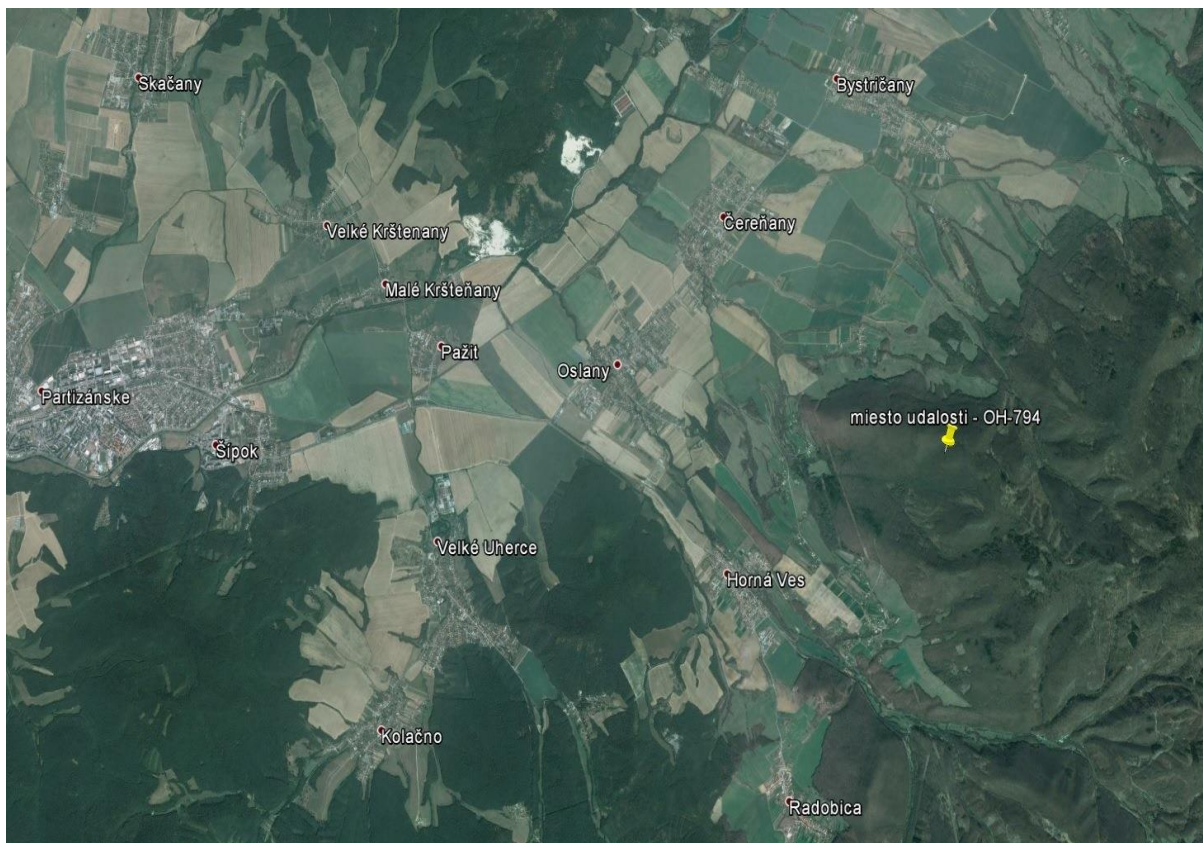
Neuvádza sa.

1.11 Letové zapisovače a ostatné záznamové prostriedky

Letový zapisovač (FR), typ schválený IGC FAI pre potvrdzovanie plachtárskych výkonov.

1.12 Informácia o dopade a troskách

Vetroň dopadol do horského terénu s lesným porastom vysokým približne 20-30 m.

1.13 **Lekárske a patologické nálezy**

Pilot sa sťažoval na bolesti v oblasti chrbta, bol prevezený na pozorovanie do nemocnice.

1.14 **Požiar**

Nevznikol.

1.15 **Aspekty prežitia**

Pátranie a záchranu prostriedkami SAR nebolo nutné vykonať.

1.16 **Testy a výskum**

Nebolo nutné vykonať žiadne testy ani expertné preskúmanie častí vetroňa.

1.17 **Informácie o organizáciách a riadení**

Letová činnosť bola vykonávaná v súlade s leteckými predpismi, ktoré sú platné na území Slovenskej republiky a lokálnymi pravidlami.

Súťaž bola organizovaná v súlade so Športovým poriadkom FAI, Všeobecná časť, Športovým poriadkom FAI diel 3, Bezmotorové lietanie, vydaným v októbri 2014 a jeho dodatkami.

1.18 **Doplňkové informácie**

Neuvádza sa.

1.19 **Spôsoby odborného vyšetrenia**

Boli použité bežné spôsoby vyšetrenia.

2. ANALÝZA

2.1. **Činnosť pilota**

Lietanie vetroňov nad terénom s obmedzeným výberom vhodnej plochy pre pristátie do terénu si vyžaduje od pilotov vykonanie dôkladného zhodnotenia všetkých faktorov, ktoré môžu ovplyvniť ďalší let a nepodceňovať správnu výšku rozhodnutia o ďalšom hľadaní stúpavých prúdov alebo včasného vyhľadávania vhodného miesta pre vynútené pristátie.

Pilot po strate termiky nezačal v stanovenej výške 700 m nad terénom vyhľadávať vhodné miesto pre vynútené pristátie a do poslednej chvíle sa snažil najst' stúpavý prúd, pričom letel v malej výške nad zalesneným terénom, neodhadol výšku a termické podmienky vo výškovo nerovnomernom teréne a zachytil krídlom o koruny stromov, čo zapríčinilo stratu doprednej rýchlosti a následný pád vetroňa. Vetroň dopadol medzi kmene stromov.

3. Z Á V E R Y / Príčina vzniku leteckej nehody

3.1 Zistenia

Pilot

- mal podľa predloženej dokumentácie platné kvalifikácie pre vykonávanie letov na danej kategórii lietadiel,
- mal dostatočné letové skúsenosti pre vykonávanie súťažných letov,
- v čase leteckej nehody nebol pod vplyvom alkoholu, drog ani bežných liečiv, ktoré mohli znížiť pozornosť počas letu.

Vetroň

Mal platnú dokumentáciu a nevykazoval žiadnu poruchu pred leteckou nehodou.

3.2 Príčiny leteckej nehody

- nesprávny odhad termických podmienok pilotom,
- let v malej výške nad zalesneným horským terénom,
- zachytenie krídlom o koruny stromov.

4. ODPORÚČANIA NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI

Záverečná správa z vyšetrovania predmetnej leteckej nehody neobsahuje žiadne odporúčania.

V Bratislave, 26.05.2015